

LEGE Nr. 80 din 11 iulie 1995
privind statutul cadrelor militare

Text în vigoare începând cu data de 29 iunie 2007

REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMŢ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 29 iunie 2007:

- Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, respinsă prin Legea nr. 206/2002 și abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2001;

- Legea nr. 29/2000, cu modificările ulterioare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2000*, respinsă prin Legea nr. 611/2001;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2000*, respinsă prin Legea nr. 613/2001;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2001, aprobată prin Legea nr. 607/2001;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 652/2001;

- Legea nr. 611/2001;

- Legea nr. 613/2001;

- Legea nr. 652/2001;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 182/2001, aprobată prin Legea nr. 419/2002;

- Ordonanța Guvernului nr. 88/2001, aprobată prin Legea nr. 363/2002, cu modificările ulterioare;

- Legea nr. 478/2002;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 169/2002, aprobată prin Legea nr. 66/2003;

- Legea nr. 516/2003;

- Legea nr. 520/2003;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2004, aprobată prin Legea nr. 182/2004;

- Legea nr. 286/2004;

- Decizia Curții Constituționale nr. 90/2005*;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 310/2005;

- Legea nr. 310/2005;

- Legea nr. 18/2006;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2006, aprobată prin Legea nr. 234/2006;

- Decizia Curții Constituționale nr. 384/2006*;

- Legea nr. 81/2007;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2007.

Actele normative marcate cu asterisc (*) sunt în prezent modificate, abrogate sau respinse și modificările efectuate prin aceste acte normative asupra Legii nr. 80/1995 nu mai sunt de actualitate.

NOTE:

1. Conform art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, în tot cuprinsul legii termenul sergent, respectiv sergenți, se înlocuiește, pentru Ministerul Apărării Naționale, cu termenul caporal, respectiv caporali.

2. Nu sunt incluse în textul actualizat modificările realizate prin Ordonanța Guvernului nr. 88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 363/2002. Anexa 1 din acest act normativ prevede:

"LISTA

cuprinzând actele normative care se modifică corespunzător prevederilor prezentei ordonanțe

5. Legea nr. 80 din 11 iulie 1995 privind Statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările ulterioare

..... "

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. 1

Dispoziții generale

ART. 1

Prin cadre militare, în sensul prezentei legi, se înțelege cetățenii români cărora li s-a acordat grad de ofițer, maistru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege.

Cadrele militare sunt în serviciul națiunii.

ART. 2

(1) Potrivit gradelor pe care le au, cadrele militare sunt constituite în corpul subofițerilor, corpul maiștrilor militari și corpul ofițerilor.

(2) Gradele cadrelor militare, în ordinea lor ierarhică, sunt:

A. Subofițeri:

- a) sergent major;
- b) plutonier;
- c) plutonier major;
- d) plutonier adjutant;
- e) plutonier adjutant șef.

B. Maiștri militari:

- a) maistru militar clasa a IV-a;
- b) maistru militar clasa a III-a;
- c) maistru militar clasa a II-a;
- d) maistru militar clasa a I;
- e) maistru militar principal.

C. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant pentru cei din marina militară;
- locotenent;
- căpitan;

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor pentru cei din aviația și marina militară;
- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor pentru cei din aviația și marina militară;
- colonel, respectiv comandor pentru cei din aviația și marina militară;

c) generali și amirali, prevăzuți la alin. 2¹ paragraful B lit. c).

(2¹) Gradele cadrelor militare în ordinea lor ierarhică în Ministerul Apărării Naționale sunt:

A. Maiștri militari și subofițeri:

- a) maistru militar clasa a V-a, respectiv sergent;*
- b) maistru militar clasa a IV-a, respectiv sergent-major;*
- c) maistru militar clasa a III-a, respectiv plutonier;*
- d) maistru militar clasa a II-a, respectiv plutonier-major;*
- e) maistru militar clasa I, respectiv plutonier adjutant;*
- f) maistru militar principal, respectiv plutonier adjutant principal;*

B. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant, pentru cei din arma marină;*
- locotenent;*
- căpitan;*

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marină;*
- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marină;*
- colonel, respectiv comandor, pentru cei din arma aviație și arma marină;*

c) generali și amirali:

- general de brigadă - cu o stea, respectiv general de flotilă aeriană - cu o stea, pentru cei din arma aviație și contraamiral de flotilă - cu o stea, pentru cei din arma marină;

- general-maior - cu două stele, respectiv contraamiral - cu două stele, pentru cei din arma marină;

- general-locotenent - cu trei stele, respectiv viceamiral - cu trei stele, pentru cei din arma marină;

- general - cu patru stele, respectiv amiral - cu patru stele, pentru cei din arma marină.

(3) În afara acestor grade, pentru merite militare excepționale, în timp de război, Președintele României poate acorda generalilor de armată gradul de mareșal, care este cel mai înalt grad militar.

ART. 3

Gradul militar este un drept al titularului și reprezintă recunoașterea în plan social a calității de cadru militar. Gradul de ofițer, maistru militar și subofițer nu se poate pierde decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

ART. 4

Cadrele militare se pot afla în una dintre următoarele situații:

a) în activitate, când ocupă o funcție militară. Calitatea de cadru militar în activitate se menține și pe timpul cât acestea sunt eliberate din funcții pentru a urma diferite forme de pregătire în interesul serviciului, precum și atunci când sunt puse la dispoziție: în vederea încadrării sau trecerii în rezervă ori în retragere; pentru cazurile de boală stabilite prin hotărâre a Guvernului; pe timpul cât sunt în captivitate.

Pot fi ofițeri, maiștri militari sau subofițeri în activitate persoanele care au cetățenie română și domiciliul în țară;

b) în rezervă, când nu ocupă o funcție militară, dar întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi chemate să îndeplinească serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați, iar la nevoie, în calitate de cadre militare în activitate;

c) în retragere, când, potrivit legii, nu mai pot fi chemate pentru îndeplinirea serviciului militar.

ART. 5

(1) Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate sunt militari profesioniști. Profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer este o activitate menită să asigure funcționarea, perfecționarea și conducerea organismului militar în timp de pace și de război.

(2) Accesul în profesie, precum și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la bază principiile și normele cuprinse în prezenta lege. În aplicarea acestora, pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

ART. 6

În exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii și prevederilor regulamentelor militare, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt investiți cu exercițiul autorității publice, bucurându-se de protecție potrivit legii penale.

CAP. 2

Îndatoririle și drepturile cadrelor militare

ART. 7

Îndatoririle, drepturile și libertățile cadrelor militare sunt cele stabilite de Constituția României, de legile țării și de prezentul statut.

Profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer în activitate incumbă îndatoriri suplimentare, precum și interzicerea ori restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți, potrivit legii.

Secțiunea 1

Îndatoriri

ART. 8

Cadrele militare au următoarele îndatoriri principale:

a) să fie loiale și devotate statului român și forțelor sale armate, să lupte pentru apărarea României, la nevoie până la sacrificiul vieții, să respecte și să apere valorile democrației constituționale;

b) să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor, fiind responsabile de modul în care îndeplinesc

misiunile ce le sunt încredințate. Cadrelor militare nu li se poate ordona și le este interzis să execute acte contrare legii, obiceiurilor războiului și convențiilor internaționale la care România este parte; neexecutarea ordinelor în aceste condiții nu atrage răspunderea penală și civilă a subordonaților;

c) să prețuiască onoarea și gloria de luptă ale forțelor armate ale României, ale armeei și unității din care fac parte, precum și demnitatea gradului și a uniformei militare pe care le poartă;

d) să-și perfecționeze pregătirea profesională, să asigure instruirea temeinică și educarea subordonaților și să apere drepturile acestora;

e) să acționeze pentru întreținerea regulamentară și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului și pentru folosirea și administrarea eficientă a bunurilor din dotare;

f) să păstreze cu strictețe secretul militar, de stat și de serviciu, precum și caracterul confidențial al unor activități și documente.

Secțiunea a 2-a

Drepturi

ART. 9*)

Cadrele militare în activitate au dreptul la:

a) solda lunară, compusă din solda de grad, solda de funcție, gradații și indemnizații, precum și la prime, premii, sporuri și alte drepturi bănești, ale căror cuantumuri se stabilesc prin hotărâre a Guvernului;

b) echipament, hrană, asistență medicală, medicamente, locuință de serviciu, gratuite, concedii și scutiri medicale plătite, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului;

c) reduceri sau scutiri de impozit pe venit și ale cuantumului chiriei, ajutoare și alte drepturi, potrivit reglementărilor în vigoare;

d) documente de transport gratuit pentru efectuarea concediului de odihnă sau în cazul mutării dintr-o garnizoană în alta, potrivit reglementărilor în vigoare.

**) Prevederile art. 9 lit. c) au fost abrogate prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 și respinsă prin Legea nr. 206/2002.*

ART. 10*)

Cadrele militare în activitate decorate cu ordinul "Meritul Militar" clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de reducere a impozitului pe venit cu 30%, 40% și, respectiv, 50% .

**) Prevederile art. 10 au fost abrogate prin Ordonanța Guvernului nr. 73/1999, abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2001 și respinsă prin Legea nr. 206/2002.*

Conform art. 87 din Legea nr. 29/2000, denumirea Ordinul "Meritul Militar" se înlocuiește cu denumirea "Semnul onorific".

ART. 11

Cadrele militare trecute în rezervă sau direct în retragere au dreptul la pensie militară potrivit legii.

Partea din pensie corespunzătoare soldei de grad se actualizează permanent potrivit soldei de grad a cadrelor în activitate.

Pensionarii militari decorați cu ordinul "Meritul Militar"*) clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al cuantumului pensiei.

**) Conform art. 87 din Legea nr. 29/2000, denumirea Ordinul "Meritul Militar" se înlocuiește cu denumirea "Semnul onorific".*

ART. 12

Cadrele militare în activitate au dreptul să urmeze învățământul superior militar sau civil, postuniversitar, doctoratul sau alte forme de perfecționare a pregătirii, cu respectarea normelor legale.

ART. 13

Cadrele militare în activitate pot fi trimise la studii în străinătate, prin concurs, cu aprobarea ministrului apărării naționale.

Cadrele militare în activitate care au absolvit școli și academii militare, cursuri sau alte forme de pregătire în străinătate beneficiază de drepturi depline la încadrarea și promovarea în funcții corespunzătoare studiilor din țară cu care le-au fost echivalate diplomele dobândite, în condițiile legii și ale reglementărilor militare.

ART. 14

În timp de pace, cadrele militare în activitate au dreptul la concediu de odihnă, concediu de odihnă suplimentar pentru activitate în locuri de muncă cu condiții deosebite - vătămătoare, grele sau periculoase - și la concediu de studii.

Regulile privind durata și acordarea concediului de odihnă, concediului de odihnă suplimentar și a concediului de studii, precum și compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

ART. 15

Femeile, cadre militare în activitate, au dreptul la concediu de maternitate și beneficiază de pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, precum și de alte drepturi prevăzute de lege pentru femeile salariate din administrația publică.

Cadrele militare în activitate, femei și bărbați, au dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

ART. 16

Cadrele militare în activitate care urmează cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior beneficiază, în locul concediilor de odihnă, de vacanțe, conform programelor de învățământ ale instituțiilor respective și ordinului ministrului apărării naționale.

ART. 17

Pentru rezolvarea unor situații personale sau familiale deosebite, cadrelor militare în activitate, precum și celor în rezervă, pe timpul cât sunt concentrate sau mobilizate în unități militare, li se pot acorda permisiile.

Durata permisiilor și comandanții care au dreptul să le aprobe se stabilesc prin regulamentele militare.

ART. 18

Timpul acordat pentru permisiile, scutiri și concedii medicale nu se scade din durata concediului anual de odihnă sau a concediului de odihnă suplimentar.

ART. 19

La declararea stării de război sau a mobilizării, precum și în situații deosebite stabilite de ministrul apărării naționale, concediile de odihnă, de studii, vacanțele și permisiile se suspendă, cadrele militare în activitate fiind obligate să se prezinte de îndată la unitățile militare de care aparțin.

Pe timpul cât durează stările de război sau de mobilizare, cadrelor militare în activitate și celor în rezervă, concentrate sau mobilizate, li se pot acorda permisiile și concedii potrivit ordinului ministrului apărării naționale.

ART. 20 *** Abrogat

ART. 20¹

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o altă garnizoană decât cea în care își au domiciliul și care nu dețin locuință proprietate personală în acea garnizoană, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, au dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din solda lunară.

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o garnizoană în care își au domiciliul, dar care nu dețin locuință proprietate personală, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, pot beneficia, în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului apărării naționale, de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. 1, la propunerea comandanților sau a șefilor cadrelor militare respective.

Cuantumul concret al compensației și condițiile de acordare a acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului apărării naționale).*

Soțiile sau soții cadrelor militare mutate în interesul serviciului într-o altă garnizoană, care au fost încadrate în muncă și au întrerupt activitatea datorită mutării împreună cu soții sau soțiile, au dreptul la o indemnizație lunară de 50% din solda lunară a cadrelor militare pe care le-au urmat, până la o nouă angajare sau până la prestarea unei activități autorizate aducătoare de venituri, dar nu mai mult de 9 luni de la data mutării cadrului militar.

De indemnizația lunară prevăzută la alin. 4 beneficiază și soții sau soțiile care, la data mutării cadrelor militare pe care le-au urmat, erau înscrise ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București, dar numai după expirarea, potrivit legii, a termenului de plată a indemnizației de șomaj.

**) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 1867/2005 și Hotărârea Guvernului nr. 561/2006.*

ART. 21

Ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate și celor în rezervă, concentrați sau mobilizați în unitățile militare, li se acordă despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces produse ca urmare a unor acțiuni militare, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului militar sau a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare.

Cuantumul despăgubirilor ce se acordă cadrelor devenite invalide, respectiv urmașilor celor decedate, se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Pensia pentru invaliditate permanentă, survenită în condițiile alin. 1, este egală cu solda lunară avută la data respectivă și se actualizează potrivit art. 11. Cadrele militare în rezervă sau în retragere pot opta pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

ART. 22

Cadrele militare în activitate și familiile acestora beneficiază, ca măsură de protecție socială, de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în folosirea caselor de odihnă, sanatoriilor, căminelor de garnizoană și a altor amenajări recreative și sportive.

Cheltuielile ce decurg din aplicarea acestor măsuri vor fi suportate din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

ART. 23

Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază gratuit de:

a) asistență medicală și medicamente în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Apărării Naționale sau în alte rețele sanitare, cu decontarea cheltuielilor de către acest minister;

b) documente de transport, atunci când ofițerii, maiștrii militari sau subofițerii sunt mutați în interes de serviciu dintr-o garnizoană în alta.

Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază și de pensie de urmaș, precum și de alte drepturi în conformitate cu prevederile legale.

La decesul unui cadru militar în activitate, Ministerul Apărării Naționale acordă familiei acestuia sau persoanei care a suportat cheltuielile ocazionate de deces, după caz, un ajutor suplimentar în cuantum de două solde lunare neimpozabile.

ART. 24

Urmașii cadrelor militare în activitate și ai celor în rezervă, mobilizate sau concentrate în unități militare, decedate în timpul și din cauza serviciului ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau a unor acte de devotament excepțional ori a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare, au dreptul la o pensie egală cu solda lunară pe care cadrele militare au avut-o la data decesului, care se actualizează potrivit prevederilor art. 11.

În cazul în care nu există urmași, dacă cel decedat era singurul susținător al părinților săi, aceștia vor beneficia de jumătate din pensia de urmaș stabilită potrivit prevederilor alin. 1.

Urmașii cadrelor militare în rezervă pot opta pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

ART. 25

Copiii cadrelor militare în activitate, decedate în timpul și din cauza serviciului, ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau a unor acte de devotament excepțional ori a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare, pot fi transferați la liceele militare sau în instituțiile militare de învățământ care formează maiștri militari și subofițeri, pe baza unui test de aptitudini, a rezultatelor la învățătură

obținute în instituțiile civile de învățământ și potrivit normelor aprobate de ministrul apărării naționale.

ART. 26

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă și în retragere, pensionari militari, au dreptul gratuit la asistență medicală și medicamente în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a) și au acces la cercurile militare, casele de odihnă, sanatoriile, căminele de garnizoană și alte amenajări recreative sau sportive, beneficiind de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

De aceleași drepturi beneficiază și ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă și în retragere, foști pensionari militari de invaliditate datorită unor accidente în serviciu ori unor boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, care ulterior au optat pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

Membrii familiilor cadrelor militare în rezervă și în retragere, pensionari militari, beneficiază gratuit de asistență medicală în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a).

ART. 27

La trecerea în rezervă sau direct în retragere, ofițerilor care au cel puțin 20 de ani de serviciu militar și s-au distins prin activitatea desfășurată, precum și celor care au adus patriei servicii deosebite, chiar dacă nu au o vechime de 20 de ani de serviciu militar, li se poate acorda dreptul de a purta uniforma militară.

Criteriile de acordare și de retragere a acestui drept, precum și situațiile în care ofițerii prevăzuți la alin. 1 pot purta uniforma militară se stabilesc prin regulamente militare.

Secțiunea a 3-a

Interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

ART. 28

Cadrelor militare în activitate le este interzisă exercitarea următoarelor drepturi:

a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă prin orice mijloace sau alte activități în favoarea acestora ori a unui candidat independent pentru funcții publice;

b) să candideze pentru a fi alese în administrația publică locală și în Parlamentul României, precum și în funcția de Președinte al României;

c) să declare sau să participe la grevă.

ART. 29

Cadrelor militare în activitate le este restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, astfel:

a) opiniile politice pot fi exprimate numai în afara serviciului;

b) exprimarea în public a unor opinii contrare intereselor României și forțelor armate nu este permisă;

c) condițiile în care cadrele militare în activitate vor putea să prezinte public informații militare se vor stabili prin ordin al ministrului apărării naționale;

d) aderarea la culte religioase este liberă, mai puțin la cele care, potrivit legii, contravin normelor de păstrare a ordinii publice, precum și la cele care încalcă bunele moravuri sau afectează exercitarea profesiei;

e) *constituirea în diferite forme de asociere cu caracter profesional, tehnico-științific, cultural, sportiv-recreativ sau caritabil, cu excepția celor sindicale ori care contravin comenzii unice, ordinii și disciplinei specifice instituției armatei, este permisă în condițiile stabilite prin regulamentele militare.*

f) *** Abrogată

g) participarea la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau întruniri cu caracter politic ori sindical este interzisă, cu excepția activităților la care se participă în misiune;

h) cadrele militare în activitate se pot deplasa în străinătate în condițiile ce se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 30

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate au obligația de a nu efectua activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de comportare ce decurg din calitatea lor de cadre militare.

Cadrelor militare în activitate le este interzis:

a) să îndeplinească alte funcții decât cele în care sunt încadrate, cu excepția cumulului prevăzut de lege, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;

b) să fie asociat unic ori să participe direct la administrarea sau conducerea unor organizații ori societăți comerciale, cu excepția celor numite în consiliile de administrație ale regiilor autonome și societăților comerciale din subordinea Ministerului Apărării Naționale, din cadrul industriei de apărare sau în legătură cu aceasta.

ART. 31

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă, pe timpul cât sunt concentrați sau mobilizați în unități militare, pot rămâne membri ai partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice, precum și ai sindicatelor din care fac parte, dar le este interzisă desfășurarea oricăror activități cu caracter politic sau sindical, în unități militare.

Secțiunea a 4-a

Recompense și sancțiuni

ART. 32

Pentru acte de eroism, curaj și devotament în executarea unor misiuni, precum și pentru merite deosebite în îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot conferi decorații și titluri de onoare.

Pentru vechime în activitate și rezultate meritorii, cadrelor militare li se conferă medalii și ordine militare.

Pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot acorda recompense morale și materiale.

ART. 33

Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduită militară, a regulilor de conviețuire socială, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment; muștrare scrisă; consemnare; retrogradare în funcție; amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1 - 2 ani.

ART. 34

Recompensele se acordă, iar sancțiunile disciplinare se aplică potrivit regulamentelor militare.

ART. 35

Pentru apărarea onoarei cadrelor militare și evitarea abuzurilor, cercetarea și judecarea abaterilor grave sau a altor fapte de aceeași natură săvârșite de acestea, în armată, se înființează consilii de onoare și consilii de judecată.

Consiliile de onoare se constituie în fiecare unitate, iar consiliile de judecată la organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandamentele de armă, de armată și de corp de armată, precum și la alte eșaloane similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și consiliilor de judecată se stabilesc prin regulamentele militare.

CAP. 3

Proveniența ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor

ART. 36

(1) *Ofițerii în activitate provin din:*

a) *absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, cu excepția celor prevăzuți la art. 37 lit. c);*

b) *absolvenți ai anului IV din instituțiile militare de învățământ superior cu durata studiilor mai mare de 4 ani;*

c) *absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ din alte state, similare celor prevăzute la lit. a), trimiși la studii de către Ministerul Apărării Naționale;*

d) *ofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau al șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;*

e) *maiștri militari și subofițeri în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior, cu profil corespunzător specialităților militare, care au vârsta de cel mult 35 de ani;*

f) *maiștri militari și subofițeri care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;*

g) *persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care sunt absolvente cu diplomă de licență ale unei instituții de învățământ superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor în cauză, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit;*

h) *maiștri militari și subofițeri în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor militare de învățământ superior.*

(2) *În Ministerul Administrației și Internelor persoanele prevăzute la alin. 1 lit. e) pot fi trecute în corpul ofițerilor indiferent de vârstă.*

ART. 37

Ofițerii în rezervă provin din:

a) ofițeri trecuți din activitate în rezervă;

b) absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;

c) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;

d) *maiștri militari și subofițeri în rezervă, care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;*

e) absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior sau, la nevoie, ai liceelor, cu diplomă de bacalaureat ori ai școlilor echivalente, cu diplomă, cu profil corespunzător specialităților militare deficitare în Ministerul Apărării Naționale, care au vârsta de cel mult 35 de ani. Bărbații trebuie să aibă stagiul militar îndeplinit;

f) *studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat penultimul an de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apti pentru serviciul militar. Nu se acordă grad de ofițer studenților exmatriculați.*

ART. 38

Maiștrii militari în activitate provin din:

a) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, cu excepția celor prevăzuți la [art. 39](#) lit. b);

b) subofițeri în activitate, în vârstă de cel mult 45 de ani, care au un stagiul neîntrerupt de cel puțin 5 ani, în funcții de exploatare, întreținere și reparare a tehnicii militare, au promovat examenul de trecere în corpul maiștrilor militari și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General;

c) *maiștri militari în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate.*

ART. 39

Maiștrii militari în rezervă provin din:

a) *maiștri militari trecuți din activitate în rezervă;*

b) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;

c) persoane în vârstă de cel mult 45 de ani, care au o pregătire tehnică de nivel liceal sau postliceal în specialități militare deficitare;

d) subofițeri în rezervă care au absolvit școli de maiștri în specialități necesare forțelor armate.

ART. 40

Subofițerii în activitate provin din:

- a) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor;
- b) militari angajați pe bază de contract care au promovat testele de aptitudini și concursul sau examenul susținut în acest scop și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- c) subofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;
- d) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cu rezultate bune, cel puțin 3 luni, funcții prevăzute a fi încadrate cu subofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- e) militari angajați pe bază de contract care au absolvit cursul de formare subofițeri în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- f) militari angajați pe bază de contract, absolvenți ai școlilor postliceale de specialitate corespunzătoare specialităților militare, pentru care nu sunt organizate cursuri de formare pe filieră directă și indirectă;
- g) persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care au pregătire de nivel liceal, postliceal sau superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor în cauză, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

ART. 41

Subofițerii în rezervă provin din:

- a) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor în rezervă;
- b) subofițeri trecuți din activitate în rezervă;
- c) absolvenți ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;
- d) studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat cel puțin anul I de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apți pentru serviciul militar. Nu se acordă gradul de subofițer studenților exmatriculați;
- e) gradați în rezervă care, în urma unei concentrări de instrucție, au fost calificați în specialități militare necesare forțelor armate, pentru funcții de subofițeri;
- f) sergenți în rezervă care, în ultimele 6 luni ale serviciului militar în termen, au îndeplinit cu rezultate bune și foarte bune funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri;
- g) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate bune și foarte bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri, în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- h) absolvenți ai liceelor, școlilor profesionale ori ai unei școli echivalente, în raport cu nevoile forțelor armate. Bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

ART. 41¹

Persoanele care urmează să devină cadre militare în condițiile art. 36 alin. 1 lit. a) - c), ale art. 38 lit. a) și ale art. 40 alin. 1 lit. a), la admiterea într-o instituție militară de învățământ pentru formarea ofițerilor, maștrilor militari sau subofițerilor în activitate, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 8 ani de la numirea lor în prima funcție.

În condițiile prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. d) și e), art. 38 lit. b) și c), precum și la art. 40 alin. 1 lit. b) și c) persoanele în cauză, înainte de a urma cursul de formare ofițeri, maștri militari sau subofițeri în activitate, în condițiile Ghidului carierei militare, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 4 ani.

După expirare contractele pot fi reînnoite, în funcție de opțiunea părților, pe perioade succesive cu durata de până la 4 ani, potrivit normelor aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

Cadrele militare care au o vechime ca ofițer, maștru militar sau subofițer în activitate de cel puțin 15 ani pot încheia cu Ministerul Apărării Naționale contracte până la împlinirea limitei de vârstă în grad.

Cu 6 luni înainte de expirarea contractului părțile sunt obligate să se încunoștințeze reciproc asupra intenției de reînnoire a acestuia.

În situația în care înainte de expirarea duratei stabilite cadrele militare reziliază contractul potrivit art. 85 alin. 1 lit. h), ele sunt obligate să anunțe Ministerul Apărării Naționale cu cel puțin 30 de zile înainte, iar în cazul primului contract cadrele militare sunt obligate și să restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, proporțional cu perioada de contract rămasă neexecutată.

Aceeași obligație de restituire a cheltuielilor de întreținere pe timpul școlarizării revine cadrelor militare, dacă sunt trecute în rezervă de către Ministerul Apărării Naționale, potrivit art. 85 alin. 1 lit. i) - l), art. 87 și art. 88, înainte de expirarea primului contract.

În situația în care Ministerul Apărării Naționale trece în rezervă cadrele militare înainte de expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e), sau la expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e¹), din inițiativa Ministerului Apărării Naționale, acestea beneficiază de măsuri de protecție socială conform prevederilor legale.

Contractele pot fi reziliate prin acordul ambelor părți în situația în care trecerea în rezervă a cadrelor militare se face potrivit art. 85 alin. 1 lit. f) și g). În aceste cazuri părțile nu au obligații una față de cealaltă.

ART. 42

Cadrele militare în retragere provin din:

- a) ofițeri în activitate sau în rezervă, precum și maiștri militari și subofițeri în rezervă, care au depășit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezervă, prevăzută la art. 92 și 93;
- b) ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate sau în rezervă, clasați de către comisiile de expertiză medico-militară "inapt pentru serviciul militar, cu scoatere din evidență".

ART. 43

Trecerea cadrelor militare din activitate în rezervă sau direct în retragere, precum și chemarea din rezervă în activitate se fac după cum urmează:

- a) generalii și amiralii, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale;
- b) ceilalți ofițeri, prin ordin al ministrului apărării naționale;
- c) maiștrii militari și subofițerii, prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.

Nu pot fi chemate în activitate cadrele militare cărora li s-au acordat grade în rezervă în baza art. 37 lit. e) și nu au absolvit o instituție civilă de învățământ superior, precum și în baza art. 39 lit. c).

Subofițerii cărora li s-a acordat grad în rezervă în baza art. 41 lit. e), f) și h) pot fi chemați în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, dacă nu au împlinit vârsta de 45 de ani.

ART. 44

Scoaterea din evidența militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezervă și trecerea lor în retragere se fac după cum urmează:

- a) generalii și amiralii, prin ordin al șefului Statului Major General;
- b) ceilalți ofițeri, prin ordin al comandanților stabiliți de șeful Statului Major General;
- c) maiștrii militari și subofițerii, prin ordin al comandanților centrelor militare județene, municipale sau de sector.

CAP. 4

Acordarea gradelor și înaintarea cadrelor militare în gradele următoare

ART. 45

Acordarea gradelor și înaintarea în gradele următoare se fac după cum urmează:

- a) gradele de general și amiral în activitate și în rezervă, în timp de pace și în timp de război, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea colegiului ministrului;
- b) gradele de ofițeri în activitate, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) gradele de ofițeri în rezervă, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al șefului Statului Major General;

d) în timp de război, acordarea gradului de sublocotenent și înaintarea în gradele de locotenent și căpitan în activitate sau în rezervă se fac de către comandanții stabiliți de șeful Marelui Cartier General, iar în cele de ofițeri cu grade superioare, de șeful Marelui Cartier General;

e) gradele de maiștri militari și subofițeri în activitate, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta;

f) gradele de maiștri militari și subofițeri în rezervă, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.

ART. 46

Acordarea gradelor de ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate, precum și înaintarea în gradele următoare a acestora se fac, de regulă, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale.

Acordarea gradelor celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. c), e), f) și g), art. 38 lit. b) și art. 40 alin. 1 lit. b), d) și g) se poate face în tot cursul anului.

Înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în gradele următoare, în condițiile prevăzute la art. 63, se face la datele stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în cele prevăzute la art. 64, precum și la chemarea sau rechemarea în activitate a cadrelor militare în rezervă se poate face în tot cursul anului.

ART. 47

Gradele de ofițeri, maiștri militari și subofițeri în rezervă se acordă după cum urmează:

a) o dată pe an - celor prevăzuți la art. 37 lit. c) și e), art. 39 lit. b), c) și d) și art. 41 lit. e) și f);

b) la data terminării pregătirii militare sau a trecerii în rezervă - celor prevăzuți la art. 37 lit. b) și f) și art. 41 lit. a), c) și d);

c) în tot cursul anului - celor prevăzuți la art. 37 lit. d) și art. 41 lit. g) și h).

Înaintarea în gradele următoare a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezervă se face, de regulă, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în condițiile prevăzute la art. 64, în tot cursul anului.

ART. 48

Gradele de sublocotenent și aspirant se acordă celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. a), b), c) și f) și art. 37 lit. b), c), d) și f).

ART. 49

Gradul de locotenent se acordă maiștrilor militari și subofițerilor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. e).

ART. 50

(1) Gradul de maistru militar clasa a IV-a se acordă celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b).

(2) La trecerea în corpul maiștrilor militari, celor prevăzuți la art. 38 lit. b) și art. 39 lit. d) li se acordă grade de maistru militar, în raport cu gradele de subofițer pe care le au, astfel:

a) gradul de maistru militar clasa a III-a, plutonierilor;

b) gradul de maistru militar clasa a II-a, plutonierilor majori;

c) gradul de maistru militar clasa I, plutonierilor adjutanți;

d) gradul de maistru militar principal, plutonierilor adjutanți șefi.

(3) Pentru a li se acorda gradele de maistru militar clasa I, respectiv maistru militar principal, subofițerii prevăzuți la alin. 2 lit. c) și d) trebuie să promoveze și examenul pentru maistru militar clasa I. Celor care nu promovează acest examen li se poate acorda gradul de maistru militar clasa a II-a sau pot rămâne cu gradul de subofițer avut.

(4) Maiștrilor militari proveniți din corpul subofițerilor și cărora li s-au acordat grade în condițiile prevăzute la alin. 2, la înaintarea în gradul următor, li se ia în considerare stagiul avut în ultimul grad de subofițer.

(5) În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b) li se acordă gradul de maistru militar clasa a V-a.

ART. 51

(1) Gradul de sergent major se acordă celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și art. 41 lit. a), c), d) și f).

(2) În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și la art. 41 lit. a), c) și f) li se acordă gradul de sergent.

(3) În Ministerul Administrației și Internelor, persoanelor care devin cadre militare în condițiile art. 40 lit. b) li se acordă grade militare în funcție de pregătire, de vechimea în specialitate, de stagiile minime în grad și de vârsta acestora.

ART. 52

Persoanelor prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. g) și h), art. 36 alin. 2, art. 37 lit. e), art. 39 lit. c), art. 40 lit. g) și la art. 41 lit. e), g) și h) li se acordă grade militare în funcție de pregătirea lor, vechimea în specialitatea dobândită pe timpul studiilor, raportată la stagiile minime în grad, precum și de vârsta acestora.

ART. 53

Înaintarea în grad a cadrelor militare se poate face la termen, înainte de termen sau în mod excepțional, iar a celor în rezervă, la termen sau în mod excepțional.

Înaintarea în grad a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate și în rezervă se face în ordinea ierarhică a gradelor, în raport cu nevoile și posibilitățile forțelor armate, pe baza competenței profesionale și conduitei morale, consemnate în aprecierile de serviciu.

La înaintarea în grad a ofițerilor, se va acorda prioritate celor care prin profesionalism și rezultate deosebite obținute în muncă, prin cultură, personalitate, spirit de organizare și inițiativă au perspective de a îndeplini funcții superioare și au stagiul în grad mai mare.

ART. 54

(1) În timp de pace, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate vor fi înaintați în grad, la termen, cu respectarea prevederilor art. 53, dacă îndeplinesc și următoarele condiții:

a) au împlinit stagiul minim în grad prevăzut la art. 94 și 95 sau împlinesc acest stagiul în cursul anului calendaristic respectiv;

b) au fost apreciați pe întreaga perioadă a stagiului minim în grad, iar cei care au depășit acest stagiul, și în anul premergător înaintării în grad, cel puțin cu calificativul "corespunzător"; anii în care li s-au acordat calificative inferioare acestuia nu se socotesc la calculul stagiului minim în grad.

(2) Numărul cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale care urmează să fie înaintate în gradul următor în cursul unui an calendaristic se va stabili anual de către ministrul apărării naționale, în raport cu numărul funcțiilor cu acest grad ce urmează să fie încadrate, în limitele prevăzute în lege.

ART. 55*)

Pentru a fi propuși la înaintarea în grad, la termen, ofițerii în activitate trebuie să fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintările în grad în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au.

Ofițerii studenți la cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior se consideră încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

*) Conform art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 652/2001, dispozițiile art. 55 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale.

ART. 56

În timp de pace, pentru înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în unele grade superioare, pe lângă condițiile prevăzute la art. 54 și 55, se mai cer următoarele:

A. În gradele de maistru militar clasa I și plutonier adjutant - să fi promovat examenul de grad;

B. În gradele de maior și locotenent-comandor:

a) să fi absolvit un curs de perfecționare în specialitate, stabilit prin ordin al ministrului apărării naționale. Se exceptează de la această condiție:

- absolvenții cu diplomă de licență ai Academiei de Înalte Studii Militare ori ai altor instituții militare de învățământ superior de același nivel, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, ai instituțiilor militare de învățământ echivalente acestora din alte state, precum și ai instituțiilor civile de învățământ superior;

- ofițerii studenți care au promovat cel puțin anul I de studii la Academia de Înalte Studii Militare sau anii I - III de studii la alte instituții militare de învățământ superior, conform celor

stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și ofițerii studenți care au promovat aceiași ani de studii la instituții militare de învățământ similare din alte state;

b) să aibă un stagiu, diferențiat pe arme și specialități militare, de cel puțin 3 - 5 ani în funcții la unități, până la eşalonul regiment (similar), inclusiv sau la instituții și formațiuni militare ori la unități productive. Durata stagiului pentru fiecare armă și specialitate militară și eşaloanele similare regimentului se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare căpitanii care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decât cele de comandă și stat major, stabilite prin dispoziția șefului Statului Major General.

C. În gradele de colonel și comandor, să îndeplinească cumulativ condițiile de studii, precum și pe cea privind stagiul minim la unități, prevăzute la lit. a), b) și respectiv c):

a) să fi absolvit, cu diplomă de licență, Academia de Înalte Studii Militare ori alte instituții militare de învățământ superior de același nivel din țară sau din străinătate, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, sau o instituție civilă de învățământ superior;

b) să fi absolvit cursuri de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor. Admiterea la acest curs se face pe bază de examen. Se exceptează de la această condiție locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care dețin titlul de doctor ori au absolvit o formă de învățământ postacademic sau postuniversitar în țară sau în străinătate, stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) să aibă un stagiu, corespunzător pe arme și specialități militare, de 6 - 8 ani la unități și mari unități până la corp de armată sau similare inclusiv. Durata stagiului pentru fiecare armă și specialitate militară și eşaloanele similare marilor unități până la eşalonul corp de armată se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decât cele de comandă și stat major, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General.

ART. 57

Profilurile corespunzătoare din instituțiile civile de învățământ superior care dau dreptul ofițerilor absolvenți ai acestor instituții să fie înaintați în gradele prevăzute la art. 56 paragrafele B și C se stabilesc în raport cu specialitățile militare ale ofițerilor sau cu funcțiile pe care le îndeplinesc, prin ordin al ministrului apărării naționale. Durata studiilor în aceste instituții trebuie să fie de minimum 4 ani.

ART. 58*)

(1) În timp de pace, pentru acordarea gradelor de general de brigadă, general de flotilă aeriană și contraamiral, pe lângă condițiile prevăzute la art. 55 alin. 1, coloneii și comandorii trebuie să promoveze examenul prevăzut în acest scop.

(2) Pot participa la examenul pentru acordarea gradului de general coloneii și comandorii care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au fost apreciați în ultimii 5 ani cu calificativul de cel puțin "foarte bun";

b) au o vechime în grad de cel puțin 2 ani;

c) sunt încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de general de brigadă, similare sau superioare.

(2¹) *** Abrogat

(3) Pentru a fi înaintați în gradul următor, generalii și amiralii trebuie să se distingă printr-o înaltă competență profesională, rezultate remarcabile în îndeplinirea atribuțiilor și să fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintările în grad, în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au.

(4) Candidații la examenul pentru acordarea gradului de general, precum și generalii care se propun pentru înaintarea în gradul următor se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării de către ministrul apărării naționale, cu consultarea prealabilă a colegiului ministerului.

*) Conform art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 652/2001, dispozițiile art. 58 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale.

ART. 59

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii pot fi detașați la cursul de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor începând din primul an al stagiului minim în grad, de regulă, în ordinea promoțiilor, având prioritate cei cărora le expiră stagiul în grad. În caz de nepromovare, examenul de absolvire a cursului se poate susține încă o dată, după cel puțin un an.

Maiștrii militari clasa a II-a și plutonierii majori pot susține examenul de grad începând cu ultimii doi ani de stagiu minim în grad și, în caz de nepromovare, îl pot susține încă o dată, după cel puțin un an. Sunt scutiți de examen plutonierii majori care l-au promovat până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Normele privind participarea coloneilor și comandorilor la examenul pentru gradul de general, locotenent-coloneilor și căpitan-comandorilor la cursul de capacitate, precum și a maiștrilor militari clasa a II-a și a plutonierilor majori la examenul de grad, organizarea și desfășurarea acestora se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 60

În timp de război, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, precum și cei în rezervă mobilizați în unități militare, pot fi înaintați în gradul următor dacă au împlinit stagiul minim în grad, au îndeplinit atribuțiile și au executat misiunile ce li s-au încredințat, fără a se impune respectarea celorlalte condiții prevăzute pentru timp de pace.

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la alin. 1, care se disting în îndeplinirea misiunilor, pot fi înaintați în gradul următor și înaintea împlinirii stagiului minim în grad.

Înaintarea în grad a ofițerilor în condițiile alin. 1 și 2 se face în limita necesarului prevăzut în statele de organizare.

ART. 61

În timp de pace, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă pot fi înaintați în gradul următor, în raport cu nevoile forțelor armate, după expirarea stagiului minim în grad, dacă au o comportare demnă, au obținut rezultate bune și foarte bune pe timpul concentrării și au fost propuși prin aprecierile de serviciu.

ART. 62

În timp de pace, pentru înaintarea în gradele de colonel și comandor, în afara condițiilor prevăzute la art. 61, ofițerii în rezervă trebuie să fi absolvit, cu diplomă de licență, o instituție militară de învățământ superior.

Se exceptează de la prevederile alin. 1 absolvenții instituțiilor civile de învățământ superior care, la mobilizare, sunt încadrați pe funcții prevăzute cu studii corespunzătoare specialității în care sunt pregătiți.

ART. 63*)

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate care se disting prin modul de îndeplinire a atribuțiilor, pregătire profesională și comportare demnă pot fi înaintați în gradul următor și înaintea expirării stagiului minim în grad, dacă până la data când se fac astfel de înaintări au împlinit cel puțin jumătate de stagiul respectiv, cu respectarea strictă a celorlalte condiții, mai puțin a celor prevăzute la art. 56 alin. 1 paragrafele A, B și C lit. c).

Nu fac obiectul înaintării în grad, în condițiile alin. 1:

- a) sublocotenenții și aspiranții;
- b) ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care au fost condamnați penal sau care, de la ultima lor înaintare în grad, au fost sancționați ca urmare a hotărârii consiliilor de onoare sau a consiliilor de judecată.

**) Conform art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 652/2001, dispozițiile art. 63 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale.*

ART. 64*)

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate și în rezervă care, în executarea misiunilor sau în alte situații, săvârșesc fapte de eroism și acte exemplare de curaj pot fi înaintați în gradul următor, în mod excepțional, atât în timp de pace cât și în timp de război, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 54 - 56 și 61.

**) Conform art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 652/2001, dispozițiile art. 64 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale.*

ART. 65

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii în activitate cărora le-a expirat stagiul minim în grad, dar nu au putut fi înaintați în grad pe timpul cât s-au aflat în activitate întrucât nu au fost încadrați pe funcții prevăzute cu grade corespunzătoare celor la care urmau să fie avansați, la trecerea în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a) - e) vor fi înaintați în gradul următor și trecuți în rezervă sau direct în retragere cu noul grad, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în prezenta lege.

ART. 66

(1) *** Abrogat

(2) *** Abrogat

(3) *Coloneilor și comandorilor în activitate, care au o vechime în grad de minimum 5 ani și au fost încadrați în această perioadă de cel puțin 3 ani în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad de general sau similare și care au fost apreciați în ultimii 3 ani cu calificativul "foarte bun", la trecerea în rezervă sau direct în retragere li se poate acorda gradul de general de brigadă cu o stea, respectiv de general de flotilă aeriană cu o stea sau contraamiral de flotilă cu o stea, și vor fi trecuți în rezervă sau direct în retragere cu noul grad.*

(4) *Prevederile alin. 3 nu se aplică celor trecuți în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. e¹) - l), art. 87 și art. 88.*

ART. 67

Cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în retragere, în mod excepțional, pot fi înaintați la gradul următor; coloneilor și comandorilor li se poate acorda gradul de general, iar maiștrilor militari principali și plutonierilor adjutanți șefi li se poate acorda gradul de sublocotenent.

Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului celor prevăzuți la alin. 1, se face prin:

a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea de către acesta a colegiului ministerului;

b) ordin al ministrului apărării naționale pentru ceilalți ofițeri, pentru maiștri militari și subofițeri.

ART. 68

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care și-au sacrificat viața săvârșind acte de devotament excepțional vor fi înaintați post-mortem în gradul următor, iar coloneilor și comandorilor li se va acorda post-mortem gradul de general.

Maiștrilor militari, subofițerilor, gradaților și soldaților care și-au sacrificat viața în aceleași condiții li se poate acorda post-mortem gradul de sublocotenent.

Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului în aceste situații, se face în tot cursul anului conform prevederilor art. 45.

CAP. 5

Degradarea militară, scoaterea din și reluarea în evidența militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor

ART. 69

Degradarea militară se aplică, în condițiile prevăzute de legea penală, cadrelor militare în activitate, în rezervă și în retragere, condamnate la pedeapsa complementară a degradării militare prin hotărâre judecătorească.

ART. 70

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, în rezervă și în retragere, cărora li s-a aprobat renunțarea la cetățenia română ori au dobândit și o altă cetățenie și s-au stabilit în străinătate, se scot din evidența militară.

ART. 71

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la art. 69 și 70 se scot din evidența militară, astfel:

a) prin ordin al șefului Statului Major General, cei care au avut grade de generali și amirali;

b) prin ordin al comandanților stabiliți de șeful Statului Major General, cei care au avut grade de ofițeri, maiștri militari sau subofițeri.

ART. 72

În cazul în care intervine o altă hotărâre judecătorească, prin care s-a pronunțat achitarea sau prin care nu se mai aplică pedeapsa complementară a degradării militare, cei în cauză sunt reluați în evidența militară, cu gradul avut, prin ordinul celor care au dispus scoaterea din evidență. În această situație, timpul cât au fost degradați se include în calculul stagiului în grad, iar cadrele militare respective pot cere prin instanța judecătorească reparații morale și materiale pentru prejudiciile ce li s-au adus.

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii cărora li s-a aplicat degradarea militară și care au fost amnistiați sau grațiați de pedeapsa complementară a degradării militare, precum și cei care au fost reabilitați se reiau în evidența militară și, în raport cu nevoile forțelor armate, li se poate reda orice grad militar, până la gradul avut inclusiv.

Cadrele militare în rezervă care au redobândit cetățenia română și anterior au fost scoase din evidența militară, pot fi reluate în evidență, la repatriere.

Redarea gradului potrivit alin. 2 se face prin:

a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali;

b) ordin al șefului Statului Major General, pentru ceilalți ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

Redarea gradului ca urmare a amnistierii, grațierii sau reabilitării nu atrage, de drept, rechemarea în activitate, iar timpul cât au fost degradați nu se ia în calculul stagiului în grad și al vechimii de cadre militare în activitate.

CAP. 6

Aprecierea, încadrarea și promovarea în funcție a cadrelor militare

ART. 73

Cadrelor militare li se întocmesc aprecieri de serviciu.

Aprecierea de serviciu constituie unicul document de valoare a competenței profesionale, a calității morale, a perspectivelor de dezvoltare și promovare, pe baza căruia ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt înaintați în gradul următor.

Aprecierea de serviciu a cadrelor militare în activitate se face periodic, precum și în cazurile stabilite de ministrul apărării naționale.

Cadrelor militare în rezervă li se întocmesc aprecieri de serviciu în anul în care sunt propuse la înaintarea în grad.

Metodologia întocmirii aprecierilor de serviciu, în timp de pace, precum și sistemul de apreciere în timp de război se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale. Aprecierea se exprimă prin unul din următoarele calificative: "excepțional", "foarte bun", "corespunzător", "mediocru" sau "necorespunzător".

ART. 74

Încadrarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în funcții se face ținând seama de nevoile forțelor armate, de competența și conduita morală ale acestora.

La numirea în funcții se va respecta principiul potrivit căruia ofițerii, maiștrii militari și subofițerii să nu fie subordonați altora cu grade mai mici. Excepție de la acest principiu pot face cadrele militare care nu au studii superioare de specialitate și care se subordonează celor care au o astfel de pregătire, precum și cadrele militare aparținând Ministerului Administrației și Internelor, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Ministerului Justiției și Serviciului de Protecție și Pază.

La încadrarea ofițerilor în funcții se va ține seama și de experiența dobândită pe treptele ierarhiei militare, promovarea efectuându-se, de regulă, în funcții sau la eşaloane imediat superioare.

Pentru determinarea aptitudinilor și cunoștințelor ofițerilor, necesare la încadrarea în anumite funcții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, se vor folosi teste ori se va organiza examen sau concurs. Condițiile privind studiile, stagiul în funcții și alte criterii necesare pentru încadrarea și promovarea ofițerilor în unele funcții se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 75

(1) Ofițerii se numesc, de regulă, în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari cu cel mult două trepte față de cele pe care le au. Numirea ofițerilor în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade mai mari cu trei trepte față de cele pe care le au se poate face numai cu aprobarea ministrului apărării naționale sau a comandanților stabiliți de acesta.

(2) În Ministerul Apărării Naționale cadrele militare se numesc în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari cu cel mult o treaptă decât cele pe care le au. Numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade mai mari cu o treaptă decât cele pe care le au se poate face numai în situația în care ofițerii, maiștrii militari sau subofițerii în cauză îndeplinesc condițiile privind studiile, stagiul în funcții și alte criterii necesare, stabilite în Ghidul carierei militare, pentru a fi înaintate în grad o dată cu numirea în funcție.

ART. 75¹

Seleționarea cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale pentru numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au se face de către comisiile de selecție, constituite în acest scop, potrivit Ghidului carierei militare.

Cadrele militare din Ministerul Apărării Naționale nu pot fi numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au. În mod excepțional căpitanii și maiorii în vârstă de până la 42 de ani pot fi menținuți sau numiți în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au, până la data de 31 decembrie 2003.

ART. 76

Mutarea cadrelor militare în activitate dintr-o unitate în alta, precum și schimbarea din funcții în cadrul aceleiași unități se efectuează o singură dată pe an, cu excepția situațiilor deosebite stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

ART. 77

Cadrele militare în activitate pot fi detașate la alte unități pentru îndeplinirea unor misiuni sau pentru a urma o formă de perfecționare a pregătirii pe o perioadă de cel mult un an, durată care poate fi prelungită, cu aprobarea ministrului apărării naționale, până la cel mult 2 ani.

Pe timpul detașării, cadrele militare rămân încadrate în funcțiile și unitățile militare din care au fost detașate și beneficiază de toate drepturile legale.

ART. 78

Numirea în funcție și eliberarea din funcție în unitățile militare, cu excepția funcțiilor publice în care numirea se face potrivit legii, precum și detașarea cadrelor militare în condițiile art. 77 se fac, în timp de pace și în timp de război, conform competențelor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Numirea în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu grade de general de corp de armată, general-comandor, viceamiral-comandor și superioare acestora se face cu avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

ART. 79

Încadrarea și promovarea în funcții a ofițerilor de justiție se fac potrivit actelor normative specifice acestora.

Încadrarea și promovarea ofițerilor în funcții didactice se fac potrivit prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aplicabile instituțiilor militare de învățământ.

Medicilor și farmaciștilor militari li se acordă grade profesionale conform normelor legale.

ART. 80

Căpitanii, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care, pentru a fi înaintați în gradul următor, trebuie să absolve una dintre formele de pregătire menționate la art. 56 alin. 1 paragrafele B și, respectiv C, însă până la expirarea stagiului minim nu au absolvit-o, nu pot deține funcții prevăzute în statul de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

ART. 81

Ofițerii în activitate pot fi numiți în funcții inferioare gradelor pe care le au, în următoarele situații:

- a) când se produc modificări în statele de organizare sau în cazul reorganizării armatei;
- b) în cazuri excepționale, la cererea ofițerilor sau când sunt propuși prin aprecierile de serviciu, pentru motive bine justificate;
- c) când sunt sancționați cu retrogradarea în funcție.

În situațiile menționate la alin. 1 lit. b) și c), ofițerii pot fi numiți în funcții prin derogare de la prevederile art. 74 alin. 2.

Numirea în funcții, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. b) și c) se face cu aprobarea ministrului apărării naționale sau a comandanților stabiliți de acesta.

ART. 82

Situația ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate, care sunt puși la dispoziție, se soluționează după cum urmează:

a) pentru cei puși la dispoziție în vederea încadrării sau trecerii în rezervă ori în retragere, în termen de cel mult 3 luni. În cazuri excepționale, cu aprobarea ministrului apărării naționale, acest termen poate fi prelungit cu încă cel mult 3 luni. Pe timpul cât se află în această situație, cei în cauză îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandanții unităților militare la a căror dispoziție sunt;

b) pentru cei puși la dispoziție în cazurile de boală stabilite prin hotărâre a Guvernului, la expirarea termenului de internare și a concediilor medicale pentru tratament, fără a depăși termenul maxim prevăzut de reglementările în vigoare pentru bolnavii salariați în administrația publică. Cadrele militare restabilite vor fi numite în funcție, iar cele a căror boală se menține vor fi trecute, după caz, în rezervă sau în retragere, cu drept de pensie conform legii;

c) pentru cei căzuți în captivitate, în termen de cel mult 3 luni de la înapoierea în țară. În această perioadă comisii speciale, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General, vor cerceta condițiile căderii în captivitate și comportarea celor în cauză pe timpul acesteia. În funcție de rezultat, cei găsiți nevinovați vor fi încadrați în funcții, iar cei vinovați de fapte ce cad sub incidența legii penale vor fi trecuți în rezervă.

ART. 83

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii fac parte din arme sau servicii și au specialități militare, în raport cu profilul pregătirii lor profesionale.

Nomenclatorul armelor, serviciilor și specialităților militare se stabilește prin dispoziție a șefului Statului Major General.

ART. 84

Trecerea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor dintr-o armă, serviciu sau specialitate militară în alta se poate efectua, în raport cu nevoile armatei, după obținerea unei pregătiri corespunzătoare, prin una dintre următoarele forme:

a) absolvirea, cu diplomă de licență, a unei academii militare sau a unei instituții civile de învățământ superior cu profil corespunzător armelor, serviciilor și specialităților militare necesare armatei ori a unor instituții militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, de către cei care nu au avut studii de acest nivel;

b) absolvirea unui curs de perfecționare a pregătirii sau de specializare cu durata de minimum 3 luni, urmată de un stagiu practic neîntrerupt de cel puțin 2 ani în noua armă, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia să fi fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

Maiștrii militari și subofițerii pot fi trecuți dintr-o armă, serviciu sau specialitate militară în alta și prin promovarea examenului de grad, dacă înainte de susținerea acestuia au un stagiu practic neîntrerupt de minimum 2 ani în noua armă, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia au fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii se trec dintr-o armă, serviciu sau specialitate militară în alta prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.

CAP. 7

Trecerea în rezervă sau direct în retragere a cadrelor militare

ART. 85

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezervă sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații:

a) după împlinirea vârstei și vechimii în serviciu necesare acordării pensiei de serviciu;

b) sunt clasați "inapt pentru serviciul militar" de către comisiile de expertiză medico-militară;

c) sunt clasați "apt limitat";

d) au împlinit limita de vârstă în grad;

e) când, în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sunt posibilități pentru a fi încadrați în alte funcții sau unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale;

e¹) la expirarea termenului prevăzut în contractul încheiat în condițiile art. 41¹, dacă una dintre părți nu este de acord cu reînnoirea acestuia;

f) pentru a fi numiți într-o funcție publică, civilă, cu mențiunea de a fi trecuți în rezervă;

g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;

h) prin demisie;

i) când manifestă dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii lor militare și de specialitate;

j) când comit abateri grave de la prevederile regulamentelor militare sau de la alte dispoziții legale;

k) când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa închisorii, cu suspendarea condiționată a executării, ori a amenzii, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

l) când încalcă prevederile art. 4 lit. a) alin. 2 și art. 29 lit. f).

Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), f) și l), la propunerea consiliilor de judecată, în condițiile de la lit. i) și j), iar în celelalte condiții la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.

Raportul comandanților privind trecerea în rezervă a cadrelor militare în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. h) se înaintează pe cale ierarhică, împreună cu raportul de demisie, celor în a căror competență intră, potrivit art. 43, trecerea în rezervă. Până la comunicarea ordinului de trecere în rezervă, cei în cauză sunt obligați să-și îndeplinească atribuțiile funcțiilor în care sunt încadrați, precum și toate îndatoririle ce le revin.

Pe timp de război, al mobilizării, stării de asediu și stării de urgență cadrele militare nu se trec în rezervă prin demisie.

Ofițerii în activitate care au împlinit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezervă, prevăzută la art. 92, precum și cadrele militare care au fost clasate medical "inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență" se trec direct în retragere prin aplicarea uneia dintre prevederile alin. 1, în raport cu motivele care determină schimbarea situației lor militare.

ART. 86

Generalii și amiralii a căror stare de sănătate le permite rezolvarea în foarte bune condiții a atribuțiilor ce le revin pot fi menținuți în activitate, astfel:

a) generalii de brigadă, generalii de flotilă aeriană, contraamiralii, generalii de divizie, generalii de divizie aeriană și viceamiralii, până la vârsta de 62 de ani;

b) generalii de corp de armată, general-comandorii, viceamiral-comandorii, generalii de armată, generalii inspectori și amiralii, până la vârsta de 64 de ani.

În raport cu nevoile de încadrare ale forțelor armate, coloneii și comandorii care dovedesc o înaltă competență profesională, medici, farmaciști, juriști încadrați în funcții de specialitate, ingineri, ziariști, cadre didactice în învățământul superior, din sistemul de control financiar de gestiune și alți colonei și comandori care ocupă funcții importante pentru apărarea și siguranța națională, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General, precum și cei care au titlul de doctor în specialitate, pot fi menținuți peste limita de vârstă în grad prevăzută la art. 92, cel mult 5 ani, dacă starea de sănătate le permite îndeplinirea atribuțiilor.

Aprobarea de menținere în activitate a generalilor și coloneilor prevăzuți la alin. 1 și 2 se dă semestrial de către ministrul apărării naționale, celor în cauză aducându-li-se la cunoștință cu cel puțin 6 luni înainte că vor fi trecuți în rezervă sau direct în retragere.

ART. 87

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate condamnați prin hotărâre judecătorească la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia, precum și cei condamnați pentru infracțiuni săvârșite cu intenție la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării ori cu amendă se trec în rezervă sau direct în retragere.

ART. 88

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pentru care consiliile de judecată au stabilit că au încălcat prevederile art. 28 și 30 alin. 2 se trec în rezervă sau direct în retragere.

ART. 89

Hotărârea privind menținerea în activitate a cadrelor militare pentru care s-a început urmărirea penală sau care sunt trimise în judecata instanțelor militare se ia după soluționarea cauzei de către parchetul militar ori de către instanța de judecată militară.

În acest interval de timp ofițerii, maiștrii militari și subofițerii arestați se suspendă din funcție, iar cei care sunt cercetați și judecați în stare de libertate sau eliberați pe cauțiune se pun la dispoziție. Pe timpul suspendării din funcție, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii nu beneficiază de nici un drept de la Ministerul Apărării Naționale. Cei puși la dispoziție îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandantii unităților din care fac parte și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului pe care îl au, la minimum.

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii condamnați, care anterior au fost suspendați din funcții, se trec în rezervă începând cu data suspendării.

În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, aceștia vor fi repuși în toate drepturile avute la data suspendării din funcție, respectiv a punerii la dispoziție.

Repunerea în drepturi se poate dispune și în cazul încetării urmăririi penale ori a procesului penal.

ART. 90

Cadrele militare în activitate, care nu îndeplinesc condițiile de pensionare, nu pot fi trecute în rezervă pe timpul cât se află în incapacitate temporară de muncă, fiind internate în spitale ori sanatorii, se găsesc în concedii medicale sau în concediu pentru creșterea copilului, iar cadrele militare femei, nici în perioada gravidității, a concediului de risc maternal și a celui de maternitate, acordate potrivit art. 15.

Dispozițiile alin. 1 nu se aplică celor care urmează să fie trecuți în rezervă potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. g), h), j), k) și l), art. 87 și 88.

ART. 91

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care au angajament cu Ministerul Apărării Naționale să îndeplinească serviciul în armată o anumită perioadă de timp, în situația că nu respectă angajamentul și sunt trecuți în rezervă prin aplicarea uneia dintre prevederile de la art. 85 alin. 1 lit. g) - l), art. 87 și 88, sunt obligați să restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, în condițiile stabilite prin lege.

CAP. 8

Limitele de vârstă și stagiile minime în grad

Secțiunea 1

Limitele de vârstă în grad

ART. 92

Limitele de vârstă în grad, în ani, până la care ofițerii pot fi menținuți în activitate, precum și în cele 3 clase de evidență, în rezervă, sunt:

a) pentru sublocotenent și aspirant:

- în activitate - 35
- în rezervă
- (clasele I, a II-a și a III-a) - 35, 45, 60

b) pentru locotenent:

- în activitate - 40
- în rezervă
- (clasele I, a II-a și a III-a) - 35, 45, 60

c) pentru căpitan:

- în activitate - 50
- în rezervă
- (clasele I, a II-a și a III-a) - 40, 50, 60

d) pentru maior și locotenent-comandor:

- în activitate - 50
- în rezervă
- (clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60

e) pentru locotenent-colonel și căpitan-comandor:

- în activitate - 55

- în rezervă
(clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60

f) pentru colonel și comandor:

- în activitate - 55

- în rezervă

(clasele I, a II-a și a III-a) - -, -, 60

g) pentru general de brigadă - cu o stea, general de flotilă aeriană - cu o stea, contraamiral de flotilă - cu o stea, general maior - cu două stele și contraamiral - cu două stele:

- în activitate - 60

- în rezervă - clasa a III-a - 62

h) pentru general-locotenent - cu trei stele, viceamiral - cu trei stele, general - cu patru stele și amiral - cu patru stele:

- în activitate - 60

- în rezervă - clasa a III-a - 64

ART. 92¹

În Ministerul Apărării Naționale limitele de vârstă în grad, în ani, până la care ofițerii pot fi menținuți în activitate, precum și în cele 3 clase de evidență, în rezervă, sunt:

a) pentru sublocotenent și aspirant:

- în activitate - 35

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50

b) pentru locotenent:

- în activitate - 38

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 40, 50

c) pentru căpitan:

- în activitate - 42

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 42, 50, 55

d) pentru maior și locotenent-comandor:

- în activitate - 47

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 45, 50, 55

e) pentru locotenent-colonel și căpitan-comandor:

- în activitate - 53

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60

f) pentru colonel și comandor:

- în activitate - 55

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60

g) pentru general de brigadă - cu o stea, general de flotilă aeriană - cu o stea și contraamiral de flotilă - cu o stea:

- în activitate - 56

- în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - -, -, 60

h) pentru general maior - cu două stele, contraamiral - cu două stele:

- în activitate - 57

- în rezervă - clasa a III-a - 62

i) pentru general locotenent - cu trei stele, viceamiral - cu trei stele:

- în activitate - 58

- în rezervă - clasa a III-a - 62

j) pentru general - cu patru stele, amiral - cu patru stele:

- în activitate - 59

- în rezervă - clasa a III-a - 64.

ART. 93

Limitele de vârstă în grad, în ani, până la care maiștrii militari și subofițerii pot fi menținuți în activitate, precum și în cele 3 clase de evidență, în rezervă, sunt:

a) pentru maistru militar clasa a IV-a și sergent major:

- în activitate - 40

- în rezervă

(clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60

b) pentru maistru militar clasa a III-a și plutonier:

- în activitate - 45
- în rezervă
(clasele I, a II-a și a III-a) - 45, 50, 60
- c) pentru maistru militar clasa a II-a și plutonier major:
 - în activitate - 50
 - în rezervă
(clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60
- d) pentru maistru militar clasa I și plutonier adjutant:
 - în activitate - 55
 - în rezervă
(clasele I, a II-a și a III-a) - 50, 55, 60
- e) pentru maistru militar principal și plutonier adjutant șef:
 - în activitate - 55
 - în rezervă
(clasele I, a II-a și a III-a) - 55, -, 60

ART. 93¹

În Ministerul Apărării Naționale limitele de vârstă în grad, în ani, până la care maiștrii militari și subofițerii pot fi menținuți în activitate, precum și în cele 3 clase de evidență, în rezervă, sunt:

- a) pentru maistru militar clasa a V-a și sergent:
 - în activitate - 37
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50
- b) pentru maistru militar clasa a IV-a și sergent major:
 - în activitate - 38
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 35, 45, 50
- c) pentru maistru militar clasa a III-a și plutonier:
 - în activitate - 42
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 42, 50, 55
- d) pentru maistru militar clasa a II-a și plutonier-major:
 - în activitate - 47
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 45, 50, 55
- e) pentru maistru militar clasa I și plutonier adjutant:
 - în activitate - 53
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60
- f) pentru maistru militar principal și plutonier adjutant principal:
 - în activitate - 55
 - în rezervă - clasele I, a II-a și a III-a - 50, 55, 60.

Secțiunea a 2-a

Stagiile minime în grad

ART. 94

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate se stabilește astfel:

A. Pentru ofițeri:

- a) sublocotenent și aspirant 3 ani
- b) locotenent 5 ani
- c) căpitan 5 ani
- d) maior și locotenent-comandor 5 ani
- e) locotenent-colonel și căpitan-comandor 5 ani.

Pentru gradele de colonel, comandor și superioare acestora nu se stabilesc stagii în grad. Prin derogare de la aceste prevederi, pentru înaintarea în gradul următor a ofițerilor din Ministerul Apărării Naționale, având gradul de colonel, respectiv comandor, general de brigadă, respectiv general de flotilă aeriană și contraamiral de flotilă, și general-maior, respectiv contraamiral, se stabilește stagiul minim în grad de 2 ani.

B. Pentru maiștri militari și subofițeri:

- a) maistru militar clasa a IV-a și sergent major 4 ani

- b) maistru militar clasa a III-a și plutonier 5 ani
- c) maistru militar clasa a II-a și plutonier
major 7 ani
- d) maistru militar clasa a I și plutonier
adjutant 6 ani.

ART. 94¹

Pentru cadrele militare prevăzute la art. 2 alin. 2¹ lit. Aa) stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor, în timp de pace, este de 3 ani.

ART. 95

La calculul stagiului minim în grad nu se ia în considerare timpul în care ofițerii, maiștrii militari și subofițerii au absentat de la program datorită incapacității temporare de muncă și concediilor prevăzute la art. 15 alin. 1, dacă absențele însumează 365 de zile pe parcursul a 2 ani calendaristici consecutivi.

ART. 96

Stagiul minim în grad se reduce cu un an pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate care, pe întreaga durată a stagiului, îndeplinesc funcții de personal navigant din aviație, de parașutiști, de personal ambarcat pe submarine, pe vedete torpiloare sau pe alte nave similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și pentru scafandri.

ART. 97

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă este mai mare cu un an decât cel prevăzut la art. 94, iar în timp de război este cel de la articolul respectiv. La chemarea în activitate, pentru stabilirea stagiului în gradul pe care îl au, li se iau în calcul trei pătrimi din stagiul în gradul pe care îl au ca rezerviști.

ART. 98

În timp de război, stagiul minim în grad se reduce la jumătate pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, precum și pentru cei în rezervă mobilizați în unități militare. Timpul cât sunt încadrați în unități din zona acțiunilor militare se socotește dublu la calculul stagiului minim în grad.

ART. 99

Timpul cât ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate au fost condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei ori au fost condamnați cu executarea acesteia, însă au fost amnistiați sau grațiați înainte de a începe executarea, precum și timpul cât ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezervă au fost condamnați la închisoare cu executarea pedepsei într-un loc de detenție sau prin muncă fără privare de libertate, nu se ia în calculul stagiului minim în grad, cu excepția cazurilor când, în urma rejudecării cauzei, instanța competentă a pronunțat achitarea.

CAP. 9

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 100

Sistemul de evidență a cadrelor militare în activitate și în rezervă, metodologia acestei activități, în timp de pace și în timp de război, precum și organele care țin evidența se stabilesc de Ministerul Apărării Naționale, mai puțin situațiile reglementate prin lege.

Actul oficial prin care se dovedește, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, vechimea în serviciul militar și funcțiile îndeplinite de ofițeri, maiștri militari și subofițeri este fișa matricolă.

ART. 101

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi detașați pentru a executa misiuni în afara Ministerului Apărării Naționale. Detașarea și încetarea detașării se fac prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta.

Pe timpul detașării, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii au îndatoririle și drepturile ce le revin din calitatea de cadru militar în activitate, precum și obligația de a participa la pregătirea militară în cadrul unității stabilite de Ministerul Apărării Naționale.

În situația când interesele Ministerului Apărării Naționale o impun, se poate dispune încetarea detașării cadrelor militare prin ordinul ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta.

ART. 102

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii trecuți în rezervă sau direct în retragere pot fi angajați în sectoarele civile pe baza licenței sau diplomei de absolvire a instituțiilor militare de învățământ ori li se iau în considerare studiile militare potrivit echivalării stabilite printr-un nomenclator elaborat de Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Educației și Cercetării, cu avizul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 103

Ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor trecuți în rezervă potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. c), d) și e) și care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de pensie militară de serviciu li se va asigura, cu prioritate, recalificarea și reintegrarea în muncă prin grija Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

ART. 104

În sensul prevederilor prezentei legi, prin termenul unități militare se înțelege companiile și batalioanele corp aparte, precum și toate eşaloanele de nivel similar și superioare acestora.

În caz de război unitățile considerate ca făcând parte din zona acțiunilor militare se stabilesc de către Marele Cartier General.

ART. 105

Pentru menținerea legăturii ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezervă cu preocupările curente din cadrul armatei, Ministerul Apărării Naționale organizează acțiuni de informare a acestora cu privire la diverse laturi și aspecte ale dezvoltării științei și artei militare, ale perfecționării procesului de pregătire a trupelor și ale înzestrării cu tehnică militară.

ART. 106

Ofițerii în activitate și în rezervă care la data intrării în vigoare a prezentei legi au gradul de locotenent major vor fi înaintați în gradul următor astfel:

a) cei care sunt în ultimul an de stagiul în grad ori au depășit acest stagiul vor fi înaintați în gradul de căpitan;

b) ofițerii în activitate care au o vechime în grad de până la 4 ani și ofițerii în rezervă care au o vechime în grad de până la 5 ani vor fi înaintați în gradul de căpitan și li se va prelungi stagiul în acest grad cu numărul de ani cu care au fost înaintați în grad mai devreme decât în condițiile prevăzute de reglementările existente până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Ofițerii în activitate menționați la alin. 1 se înaintează în gradul următor fără a li se cere să fie încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad egal sau mai mare decât gradul de căpitan.

Ofițerilor care la aceeași dată au gradul de locotenent li se prelungeste stagiul în grad, peste cel stabilit la art. 94, cu 3 ani celor în activitate și cu 4 ani celor în rezervă.

Ofițerii în activitate menționați la alin. 3, pe timpul celor 3 ani, dar numai până la prima modificare a soldelor de grad, vor primi solda de grad corespunzătoare gradului de locotenent major, prevăzută în reglementările existente la data intrării în vigoare a prezentei legi.

ART. 107

Dispozițiile art. 55 alin. 1, referitoare la vechimea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au ofițerii ce urmează a fi înaintați în gradul următor, se aplică după un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Dispozițiile art. 56 alin. 1 paragraful B lit. a) și ale art. 80 se aplică ofițerilor în activitate după o perioadă de 3 ani, timp în care se poate organiza și examenul pentru gradul de maior, iar cele de la art. 56 alin. 1 paragraful B lit. b) și paragraful C lit. c), după o perioadă de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. b) vor putea fi înaintați în gradul următor în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv de comandor.

În termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor elimina toate cazurile care intră sub incidența dispozițiilor art. 74 alin. 2.

Ofițerii cu grade de la căpitan la locotenent-colonel și căpitan-comandor care, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt trecuți în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a) - e) și nu au fost înaintați în grad pe timpul cât s-au aflat în activitate, deoarece nu erau încadrați pe funcții corespunzătoare noilor grade, la trecerea în rezervă sau

direct în retragere vor fi înaintați în gradul următor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la cap. IV, cu excepția celor de la art. 54.

Cadrelor militare li se conferă ordinul sau medalia "Meritul Militar"*) conform prevederilor legale în vigoare, acordându-li-se brevete care atestă decorațiile conferite.

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii fără studii militare superioare, încadrați pe funcții de colonel, respectiv comandor, vor putea fi avansați în gradul următor, în timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv comandor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. a).

*) Conform art. 87 din Legea nr. 29/2000, denumirea Ordinul "Meritul Militar" se înlocuiește cu denumirea "Semnul onorific".

ART. 108

Prevederile din prezenta lege referitoare la cadrele militare în rezervă și în retragere, pensionari militari, se aplică și celor aflați în plată la intrarea în vigoare a prezentei legi.

ART. 108¹

*Gradul de sergent acordat militarilor din Ministerul Apărării Naționale până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență *) se înlocuiește cu gradul de caporal.*

Până la data de 31 decembrie 2003 se vor elimina toate cazurile care contravin prevederilor art. 75 alin. 2. În această perioadă cadrele militare din Ministerul Apărării Naționale, care la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență erau numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade superioare celor pe care le au, pot fi înaintate succesiv în grad până la gradele prevăzute în statele de organizare, dacă au studiile corespunzătoare funcțiilor și au obținut cel puțin calificativul "foarte bun" în ultimul an de activitate.

*) Data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență reprezintă data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2001.

ART. 109

(1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor aparținând Ministerului Administrației și Internelor și Ministerului Justiției, respectiv serviciilor de stat specializate în domeniul apărării și siguranței naționale care, potrivit legii, au în structurile proprii personal militar.

(2) Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii ministerelor și serviciilor respective; cele ale șefului Statului Major General, de către înlocuitorii de drept ai acestora, iar cele ale colegiului ministerului, de consiliul director.

(3) *Dispozițiile art. 2 alin. 2¹ paragrafele A, B lit. a) și b), art. 5 alin. 2, art. 40 alin. 1 lit. e) și f), art. 41¹, art. 50 alin. 5, art. 51 alin. 2, art. 54 alin. 2, art. 75 alin. 2, art. 75¹, art. 85 alin. 1 lit. e¹), art. 92¹, art. 93¹ și ale art. 108¹ se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale.*

(4) *Încadrarea, promovarea, limitele de vârstă și condițiile de menținere în magistratura militară sunt cele prevăzute în Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în Legea nr. 54/1993 pentru organizarea instanțelor și parchetelor militare, republicată. Trecerea în rezervă a magistraților militari se face după eliberarea lor din funcție, potrivit legii.*

ART. 110

Transferul cadrelor militare între ministerele și serviciile menționate la art. 109 se face prin ordin al conducătorului instituției din subordinea căreia se transferă, la cererea ori cu acordul conducătorului instituției la care se transferă.

ART. 111

Miniștrii, secretarii de stat, subsecretarii de stat și asimilații acestora, civili, din Ministerul Apărării Naționale și instituțiile prevăzute la art. 109, beneficiază de drepturile materiale stabilite în prezenta lege pentru cadrele militare în activitate, echivalente ofițerilor cu grad de general, respectiv de amiral.

ART. 112

În sensul prevederilor prezentei legi, familia cadrelor militare cuprinde soțul, copiii și părinții aflați în întreținerea legală a acestora.

ART. 113

Prezenta lege intră în vigoare după 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României. La aceeași dată Statutul corpului ofițerilor, Statutul corpului maiștrilor militari și Statutul corpului subofițerilor, aprobate prin H.C.M. nr. 1.177/1965, nr. 924/1964 și nr. 1.178/1965, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.
